

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 15P/98/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7622202006
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Fandáková, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2022:7622202006.1

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci maloletých detí: M. U., nar. XX.XX.XXXX a K. U., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom E. X, A., deti rodičov: matka T. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. X, A., a otec E. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. X, A., toho času bytom U. XXA, X., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec E. U., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „otec“) sa podaným návrhom domáha, aby súd vydal „predbežné opatrenie“, ktorým určí, že maloleté deti M. U., Z.. XX.XX.XXXX T. K. U., Z.. XX.XX.XXXX (ďalej spolu len „maloleté deti“), budú zastupovať a spravovať ich majetok obaja rodičia, pričom bez vzájomného súhlasu oboch rodičov, nie je nikto oprávnený vyberať peniaze zo sporiacich účtov maloletých detí. Ďalej žiada, aby súd určil, že bude zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí mesačne sumou po 200,- eur na každé dieťa a naďalej bude každému dieťaťu prispievať na sporiaci účet po 20,- eur. Zároveň žiada, aby súd určil, že matka T. U., Z.. XX.XX.XXXX (ďalej len „matka“) umožní jeho styk s maloletými deťmi minimálne dvakrát počas pracovného týždňa bez jej prítomnosti alebo len s minimálnou prítomnosťou matky, pričom otec zoberie maloleté deti do svojej starostlivosti každý párný víkend a to od piatka od 17,00 hod. do nedele do 17,00 hod. Otec sa zaväzuje, že v prípade, ak bude mať deti v osobnej starostlivosti a nastane situácia, že bude musieť odcestovať alebo odísť do práce nenechá maloleté deti tretej osobe bez dozoru otca a odnesie ich matke do miesta jej bydliska. Počas letných prázdnin, vianočných sviatkov a Silvestra navrhovel, aby boli deti v striedavej starostlivosti rodičov, pričom v návrhu presne špecifikoval obdobia, kedy budú deti v starostlivosti matky a kedy v starostlivosti otca. Počas veľkonočných sviatkov budú deti v nepárny rok v starostlivosti matky a každý párný rok v starostlivosti otca. Maloleté deti si v uvedené dni a hodinu rodičia navzájom odovzdajú v mieste bydliska maloletých detí. V prípade dlhších pobytov mimo miesta pobytu, je každý z rodičov oprávnený vedieť, kde sa maloleté deti nachádzajú, ako dlho budú odcestovaní a kontakt na ktorom budú zastihnuteľný. Ten z rodičov, ktorý pobyt alebo výlet zriaďoval, je povinný tieto informácie druhému rodičovi bezodkladne odovzdať. Každý z rodičov bude viesť maloleté deti k účte k druhému rodičovi a preto sa zdrží akéhokoľvek vytvárania negatívneho obrazu druhého rodiča v prítomnosti maloletých detí.

2. Otec podaný návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletých detí nezdiera spoločnú domácnosť, pričom 7. februára 2022 doručil súdu návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom, ktoré konanie sa vedie pod sp. zn. 6P/27/2022. S matkou sa mu vôbec nedarí dohodnúť na jeho styku s maloletými deťmi a to s ohľadom na ich rozvrátený vzťah. Aj keď sú s matkou dohodnutí na nejakom termíne, na poslednú chvíľu to zmení alebo si pre maloleté deti vymyslí iný program len, aby nemohli byť s ním. Dňa 16.04.2022 mu matka nechcela oznámiť, kde berie maloleté deti a prečo mu nedovolí sa s nimi stretnúť, hoci mu pôvodne sľúbila, že môže prísť k deťom. Matka neustále klame,

robí intrigy, jeho priateľom a rodine za účelom diskreditácie jeho osoby. Snaží sa proti nemu rozhnávať celú rodinu a ich spoločných známych. Dňa 04.04.2022, po jeho príchode do A., na neho bezdôvodne zavolała polícia. Neustále sa mu vyhráža, že na neho podá trestné oznámenie. Matka sa snaží vytvárať konflikty a dochádza aj k fyzickým útokom na jeho osobu. Snaží sa ho citovo vydierať a niekoľkokrát bol svedkom toho, ako maloletú M. nabáda proti nemu. Maloleté deti nechá aj osamote v prítomnosti jej rodiny alebo známych, len aby nemusela volať jeho, aby sa o nich postaral. Svoju vyživovaciu povinnosť k maloletým deťom si plní a chce aj osobne vplyvať na formovanie ich osobností a podieľať sa na výchove svojich detí. O maloleté deti sa vie postarať a to aj bez prítomnosti matky. Nakoľko matka neustále na neho fyzicky útočí, kričí, vytvára hysterické scény, neustále sa mu vyhráža, že na neho zavolá políciu, nabáda maloletú M. proti nemu a častými konfliktami nevytvára vhodné prostredie pre maloleté deti, navrhuje, aby súd vydal „predbežné opatrenie“.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku

4. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1, ods. 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

7. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

11. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodne“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita

prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

15. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Navrhovateľ svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil skutočnosťami, z ktorých má súd nateraz za osvedčené, že vzťahy medzi rodičmi maloletých detí sú narušené, o čom svedčí aj podaný návrh na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Navrhovateľ uvádza, že sa mu na základe uvedeného „nedarí“ dohodnúť s matkou na úprave jeho styku s maloletými deťmi.

17. Súd môže vo všeobecnosti nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Vo vzťahu k uvedeným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia pritom zákon výslovne vyžaduje, aby navrhovateľ uviedol opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená.

18. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa navrhovateľa odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Požiadavka odôvodnenosti bezprostredne súvisí s vecnou argumentáciou a netýka sa dokazovania v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré má povahu osvedčovania. Rozhodujúce skutočnosti musí navrhovateľ náležitým spôsobom osvedčiť, čo z kvalitatívneho hľadiska nedosahuje intenzitu plnohodnotného dokazovania v zmysle § 185 a nasl. CSP.

19. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. V prípade, ak sa neodkladné opatrenie týka dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, je potrebné starostlivo zvážiť, či dočasná ochrana subjektívneho práva rodiča nie je v rozpore s objektívnym záujmom maloletého dieťaťa, ktorý musí byť pri rozhodovaní dominantný.

20. Súd dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné predpoklady na vydanie neodkladného opatrenia, pretože absentuje naliehavosť požadovanej predbežnej úpravy.

21. Primárne súd zdôrazňuje, že o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom prebieha konanie na základe návrhu otca o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Súd má lustráciu vo vlastnom súdnom registri za preukázané, že pod sp. zn. 6P/27/2022 sa na tunajšom súde vedie konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Otec navrhuje zveriť maloleté deti na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky, s tým, že bude zaviazaný prispievať na ich výživu sumou 200,- eur mesačne na každé dieťa. Matka mu umožní styk s maloletými deťmi minimálne trikrát do týždňa a každý párný víkend. Otec navrhol na prázdniny a sviatky striedavú starostlivosť do dohody s matkou.

22. Aby bol naplnený zákonný znak naliehavosti úpravy musí ísť o tak vážnu nehodu vo výkone rodičovských práv a povinností, ktorá by bola v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, a teda narúšala by jeho zdravý fyzický, psychický vývoj a pocit istoty. V prejednávanej veci súd nemal takýto stav osvedčený. Konkrétne k navrhovanej úprave styku otca s maloletými deťmi, súd uvádza, že otec síce uviedol, že s matkou sa mu „nedarí“ dohodnúť na úprave jeho styku, avšak bližšie v návrhu nepopísal, ako sa aktuálne stretáva/nestretáva s maloletými deťmi, či mu matka absolútne bráni v kontakte s nimi, prípadne ako prebiehajú stretnutia s maloletými deťmi. Otec v návrhu opísal len, podľa neho negatívne správanie sa matky k jeho osobnosti, s tým, že matka má „nabádať“ maloletú M. proti nemu.

23. Je prirodzené, že sa otec zaujíma o výchovu a starostlivosť maloletých detí, aj v čase, keď s matkou nezdieľajú spoločnú domácnosť. Je to jeho právo, ktorému korešponduje povinnosť matky, umožniť otcovi jeho realizáciu. Z psychologického hľadiska je cieľom výchovy dieťaťa jednoznačne jeho všestranný vývoj na fungujúcu, citovo a psychosociálne zrelú osobnosť s produktívnou sociálnou orientáciou. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo (povinnosť) chrániť záujmy dieťaťa, ďalej tiež riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo mať dieťa u seba, resp. určiť miesto jeho pobytu a právo sa o neho osobne starať. Rodičia sú pri výkone rodičovských práv a povinností zásadne rovnoprávni, samozrejme za podmienky, že sú obaja nositeľmi práva výkonu. Je preto prvoradou povinnosťou a súčasne právom obidvoch rodičov podieľať na sa výchove ich maloletého dieťaťa. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že rodičia spolu nežijú.

24. V danom prípade však súd nemá osvedčené, že styk otca s maloletými deťmi sa vôbec nerealizuje a že otec je tak aktuálne úplne vylúčený zo života svojich maloletých detí a preto v tejto časti absentuje potreba upraviť styk otca s maloletými deťmi neodkladným opatrením.

25. Pokiaľ ide o tú časť, v ktorej otec navrhuje, aby súd neodkladným opatrením určil, že obaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, súd len stručne uvádza, že aktuálne zo zákona, tak otec ako aj matka maloleté deti zastupujú a spravujú ich majetok, čo vyplýva z dikcie § 28 Zákona o rodine. Doposiaľ nebola súdom upravená osobná starostlivosť o maloleté deti a ani rozhodnuté o tom, že by len matka alebo otec boli oprávnení maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok. Vzhľadom na uvedené neexistuje žiadny zákonný dôvod na to, aby táto časť rodičovských práv a povinností bola aktuálne upravená prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia.

26. Uvedené platí aj vo vzťahu k návrhu otca, ktorým žiada, aby ho súd zaviazal prispievať na výživu maloletých detí po 200,- eur mesačne a prispievať na ich sporiaci účet po 20,- eur každému. Súd upriamuje pozornosť otca na to, že vyživovacia povinnosť je zákonnou povinnosťou každého rodiča vyplývajúca z § 62 Zákona o rodine. Otec je povinný maloletým deťom prispievať na výživu bez ohľadu na existenciu právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia. V prípade, ak medzi rodičmi existuje spor ohľadom výšky vyživovacej povinnosti (čo súd z návrhu otca nemá ani len osvedčené, pozn.), túto je potrebné upraviť po plnohodnotne vykonanom dokazovaní v konaní vo veci samej, pričom v tomto konkrétnom prípade otec v návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vo vzťahu k určeniu vyživovacej povinnosti neuviedol absolútne žiadne skutočnosti.

27. V závere súd uvádza, že otec v návrhu neuviedol ani žiadne skutočnosti, z ktorých by vyplývala potreba bezodkladne upraviť formu starostlivosti o maloleté deti počas prázdnin a sviatkov.

28. Za daných skutkových okolností otec teda neosvedčil okamžitú potrebu upravovať neodkladným opatrením práva a povinností rodičov k maloletým deťom, z dôvodu, že život alebo zdravie detí nie sú ohrozené tak, aby to vyžadovalo okamžitý zásah súdu, teda nie sú naplnené predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia. Najlepší záujem maloletých detí bude predmetom riadneho dokazovania v konaní o rozvod ako aj pridruženom konaní o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

29. Na základe vyššie uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené v prvom výroku tohto uznesenia a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

30. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

32. O nároku na náhradu trov účastníkov konania súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané (§ 127 a § 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP). Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.